

# Adjektiva odvozená ze sloves

- Odvozují se ze sloves nedokonavých i dokonavých
- Přípony:
  - ný (vyjadřují vlastnost) *činný*
  - vý/-avý/-lavý (od sloves nedokonavých, vyjadřují schopnost) *hravý, hořlavý, křiklavý*
  - ivý/-livý/-nlivý (od sloves nedokonavých, vyjadřují schopnost, náchylnost) *lživý, citlivý, mlčlivý*
  - telný/-itelný (většinou od sloves dokonavých, vyjadřují schopnost, náchylnost) *přijatelný, nahraditelný*
  - cí (od sloves nedokonavých, vyjadřují účel) *bicí*

Tvořte přídavná jména pomocí přípon *-ný*, *-vý/-avý/-lavý* a *-ivý/-livý/-nlivý*

opojit ..... láska, omámit ..... látka, drát se ..... zvíře,

žrát ..... člověk, křiknout ..... barva, píchat .....

kaktus, píchat ..... poznámka, vonět ..... tyčinka, poutat

..... film, zdržet se ..... člověk, trvat .....

mléko, žhát ..... železo, pronikat ..... vůně, bouřit

..... potlesk, nesnášet ..... gesto, dřevět .....

paměť, cítit ..... člověk, mlčet ..... člověk, zapomenout

..... člověk, napínat ..... příběh

Tvořte přídavná jména pomocí přípon *-telný/-itelný*

bolest, která se nedá snést .....; příklad, kterému nelze porozumět .....; rozdíl, který je vidět a znát .....; ochlazení, které je cítit .....; přednáška, kterou si lze volit .....; zážitek, na který není možné zapomenout .....; událost, kterou nelze pochopit .....; slovo, které nelze přeložit .....; zkušenost, která se nebude opakovat .....; číslo, které lze dělit .....; situace, kterou nelze zpytovat (tj. prozkoumat) .....; skvrna, kterou nelze odstranit .....; situace, kterou si nelze představit .....; rekord, který nelze překonat .....

Tvořte přídavná jména pomocí přípony *–cí*

bít ..... nástroje

plnit ..... pero

hlídat ..... pes

prát ..... prášek

zvat ..... dopis

oddat ..... síň

sedat ..... souprava

psát ..... potřeby

podat ..... lístek

viset ..... zámek

spát ..... pytel

foukat ..... harmonika

## **Z přídavných jmen v závorce vyberte to vhodné.**

(Připravený – připravovaný) sborník vyjde tiskem příští rok. (Natažený – natahovaný) sval mě dlouho bolel. (Vymkнутý – vymykaný) kotník je třeba dát do sádry. Musíš navštěvovat všechny (zapsaný – zapisovaný) semináře. Je třeba dodržovat (stanovený – stanovovaný) podmínky. Všechny (vystavený – vystavovaný) exponáty jsou na prodej. Jejich děti nejsou moc dobře (vychovaný – vychovávaný), jsou příliš (rozmazlený – rozmazlovaný). (Vydaný – vydávaný) knížka jde rychle na odbyt. Kniha je momentálně (půjčený – půjčovaný). Dveře nebyly (zamčený – zamykaný). Tu písničku mám (nahranou – nahrávanou). Nosí (rozpuštěný – rozpouštěný) vlasy. Vysvětloval jí to (lámanou – zlámanou) češtinou. (Nařezaný – řezaný) květiny rychle vadnou. (Ořezaný – řezaný) tužka se mi vypsala. Vyberu si (nezaplacenou – neplacenou) dovolenou. Poslouchám v rádiu román (přečtený – čtený) na pokračování. Nemám ráda (usušený – sušený) květiny. Má špatně (vyžehlený – žehlený) límečky. Prádlo není dobře (vypraný – praný). K rybě si dáme (uvařený – vařený) brambory. Jídlo nebylo dobře (uvařený – vařený). Ráda nosím (upletený – pletený) svetry. Lidé (nakažený – zkažený) virem EB musí držet přísnou dietu. Dal jí (ukvapenou – překvapenou) odpověď. Prezidenta zavraždil (najatý – zajatý) vrah. Mám (vytržený – utržený) poutko na kabátě. (Zalepený – slepený) obálka se rozlepila. Nesahej na to (namazanýma – umazanýma) rukama. Maso je trochu (připálený – spálený). Nos měl úplně (opálený – spálený). Jablko nejím (oloupaný – sloupaný). Byt je příjemný a (útulný – přítulný). Je vychytralý a (přemrštěný – vymrštěný). Měla (vylekaný – polekaný) oči. Byl (propuštěný – vypuštěný) z práce. Má (upracovaný – přepracovaný) ruce. Obžalovaný se odvolal proti (vynesenému – unesenému) rozsudku. Polévka už byla (nastydlý – vystydlý). Jídlo uložte do (ohřátý – vyhřátý) trouby. Rybu smažte na (rozpálený – spálený) oleji.

## **Vyberte vhodné přídavné jméno:**

Vzor: *sedící – sedavé: Tatínek má sedavé zaměstnání.*

*pálící – pálivé:* Nemá rád ..... jídlo.

*kopavý – kopací:* Petr si přál ..... míč.

*píšící – psací:* Studenti ..... test se soustředili.

*psaný – psací:* Už nepoužívám ..... stroj.

*křičící – křiklavé:* Máš ráda ..... barvy?

*dusivé – dušené:* Objednal si ..... hovězí.

*skládací – skládaný:* Koupím si ..... deštník.

*točivé – točené:* Mají raději ..... pivo.

*volitelných – volených:* Mohla si vybrat z několika ..... seminářů.

*dusivý – dusný:* Má ..... kašel, musíme jít k lékaři.

*balený – balící:* Koupila jsem ..... maso. Potřebuji ..... papír na zabalení balíku.

*opakovacích – opakovaných:* Na straně deset je několik ..... cvičení.

*hrací – hrající si:* Tyto ..... hodiny jsou velmi cenné.

*žehlicí – žehlicí:* ..... prkno stálo v koutě, aby nepřekáželo.

*mírnou – mírovou:* Bratr má ..... povahu.

*kožní – koženou:* Koupili mi ..... tašku.

*ošetřující – ošetřovaný:* Můj ..... lékař je výborný.

*vyučující – vyučovaný:* Český jazyk je povinný předmět ..... na všech školách. Učitel

..... angličtinu je sympatický.

## Přídavná jména přivlastňovací

Přípony: **-ův, -ova, -ovo; -in, -ina, -ino** (*Karlův, babiččin*). Odvozují se od pojmenování osob.

K → Č G, H → Ž *babička – babiččin, Olga – Olžin*

**Tvořte přídavná jména přivlastňovací.**

*Karel*: ..... děti, ..... přátelé, na ..... kamaráda, ke .....  
mostu, na ..... mostě, s ..... příbuznými, po ..... známých; student  
..... univerzity, na ..... univerzitě, před ..... univerzitou; na .....  
náměstí, u ..... náměstí, po ..... náměstí; do ..... Varů, v  
..... Varech, na ..... Vary

*Anička*: ..... synové, ..... šaty, oslava ..... narozenin,  
na ..... oslavu, s ..... přáteli, k ..... známým